

Edini slovenski dnevnik v
Zjednjenskih državah.
Vsebuje vsak dan izvzemni
nedejni in praznikov.

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT.

Entered as Second-Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT.

NO. 34. — ČETV. 34.

NEW YORK, THURSDAY, FEBRUARY 10, 1910. — ČETRTEK, 10. SVEČANA, 1910.

VOLUME XVIII — LETNIK XVIII

Iz delavskih krogov.

Razni štrajki.

Posvetovanje senata
o sedanji draginji.

TOVARNE TVRDKE J. & P. COATS V ZVEZINEM SENATU SE BAVI
CO SO VSLED ŠTRAJKA
Z A P R L I.

Število štrajkarjev v Betlehemu, Pa.
se hitro množi in delo le slabo
n a p r e d u j e .

ŽELEZNIČARI.

Pawtucket, R. I., 9. februar. Velike tovarne tyrdke J. & P. Coats Comp., v katerih izdelujejo niti, so morali danes zapreti, kajti veliko število delavcev je pričelo štrajkati, ker jim vodstvo tovarne ni hotelo privoliti v povisjanje plače za 10 odstotkov. Z delom so predinci, priči prenehali.

Z delom so morali v tovarnah prehati, ker je prenehalo z delom par sto delkov. Z štrajkom so predinci, ker se jim je plača znižala in sicer radi novega državnega zakona, ki določa, da se mora prejšnje tedensko delo nekoliko skrajšati. Vsled štrajka mora sedaj 2500 delavcev potovati.

South Bethlehem, Pa., 9. februar. Štrajk pri tukajnji Schimbovi družbi, oziroma pri Bethlehem Steel & Iron Works, se je dokaj razširil, kajti pri tem štrajkarjem so se sedaj pridružili že novi, tak, da znaša število štrajkarjev sedaj že 2000, oziroma četrtino vseh delavcev imenovanega velikega podjetja. Vodje štrajka so prepričani, da se jim bode v kratkem pridružilo 1600 nadaljnih delavcev. Družba naznanja, da v nadalje ne bo več razpravljala z delavci o njihovih zahtevah.

Chicago, Ill., 9. februar. Čuvaji osemnajstih tukajnjih železnic glasujejo glede štrajka in v kolikor je dosegnej razpoloživo, so glasovali skoraj jednoglasno za štrajk. V sledu se bodo vršilo skupno posvetovanje med zastopniki delavcev in omenjenimi železnic in akadem potodom ne pride do sporazuma, se potem v kratkem prične štrajk.

Wilkes-Barre, Pa., 9. februar. Odbor, ki pregleduje premogarske certifikate je danes vrnjal nekaj nad so takih certifikatov, kjer vsi so bili ponarejeni. Zajedno je imel odbor tudi obliko posla izpravevanjem onih premogarjev, kjer bi radi dobili pismena dovoljenja za delo v rovih. Mnogo premogarjev ni napravilo skušnje, kajti nekateri niso razumeli niti jedne besedice angleščine, dočim drugi ne znajo niti pisati, niti brati, tako da na stavljene vprašanja niso zamogli odgovoriti. Odborniki se čudijo, kako so zamogli ti ljudje delati po več let v premogovih rovih, in kako so razumeli delovod, kjer so večinoma domačini. Vse ponarejene certifikate so premogarjev odvzeli in ako lastnik tega certifikata ni napravil skušnje, so ga ali odslovili, ali pa mora delati kot navaden duinar.

Prva avstralska vojna ladija. London, 10. februar. V Govanu na Skotskem so spustili na morje prvo ladijo avstralske vojne mornarice. Ladijo je krstila žena ministarskega predstavnika Asquith in je dala tej ladiji ime *Parramatta*. Nova ladija je torpedolovka.

Dobanje v staro domovino

predstavitev

na 10.30 ..... 50 krov.

na 20.45 ..... 100 krov.

na 40.50 ..... 200 krov.

na 102.25 ..... 500 krov.

na 204.00 ..... 1000 krov.

na 1016.00 ..... 5000 krov.

Poletarna je včeraj pričela s letenjem na Kitajsko svetek

Dne 10. februarja včeraj svetek

izplatalo kres vinarje edikta.

Nale domarne poljedljive izplačuje

kr. kr. poletna hranilna hrana v 11. da

12. dne.

Denarje nam predstavlja največ

za do 400.00 v gospodini v pripre

ljušči ali registriranim plazu, velja

da je Domarne Postali Mestni

Order ali pa New York Bank Draft

FRANK SAXSEE CO.,

88 Cortlandt St., New York, N. Y.

6185 St. Clair Ave., N. W.

Cleveland, Ohio.

Le že

300 iztisov

KOLEDARJA za letošnje leto imamo v zalogi. Kdo rojakov ga še nima, naj hitro poseže po njem in nam dospoši 30 et., kar se tudi lahko v poštnih znakih zgodi.

Upravnost

"GLAS NARODA"

82 Cortlandt St., New York.

za vsebinski oglaševanje in odgovornosti ne izredimo.

Ena vsebinskih oglaševanj v Ameriki.

AMERIKANSKO-SLOVENSKA
KOLEDARJA
za leto 1910

je izdel. Kdo rojakov ga želi dobiti,

naj nam dospoši 20 centov, kar lahko stori tudi s naravnino "Glas Naroda" vred.

Upravnost "Glaš Naroda".

TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT.

Entered as Second-Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

NO. 34. — ČETV. 34.

NEW YORK, THURSDAY, FEBRUARY 10, 1910. — ČETRTEK, 10. SVEČANA, 1910.

do Trsta ali Reke - - \$38.00

Cena voznih listkov: do Ljubljane - - - \$38.60

do Zagreba - - - \$39.20

do Trieste - - - \$38.00

do Genove - - - \$38.00

do Venecije - - - \$38.00

do Rijeka - - - \$38.00

do Splita - - - \$38.00

do Dubrovnika - - - \$38.00

do Zadra - - - \$38.00

do Splita - - - \$38.00

do Dubrovnika - - - \$38.00

do Zadra - - - \$38.00

do Splita - - - \$38.00

do Dubrovnika - - - \$38.00

do Zadra - - - \$38.00

do Splita - - - \$38.00

do Dubrovnika - - - \$38.00

do Zadra - - - \$38.00

do Splita - - - \$38.00

do Dubrovnika - - - \$38.00

do Zadra - - - \$38.00

do Splita - - - \$38.00

do Dubrovnika - - - \$38.00

do Zadra - - - \$38.00

do Splita - - - \$38.00

do Dubrovnika - - - \$38.00

do Zadra - - - \$38.00

do Splita - - - \$38.00

do Dubrovnika - - - \$38.00

do Zadra - - - \$38.00

do Splita - - - \$38.00

do Dubrovnika - - - \$38.00

do Zadra - - - \$38.00

do Splita - - - \$38.00

do Dubrovnika - - - \$38.00

do Zadra - - - \$38.00

do Splita - - - \$38.00

do Dubrovnika - - - \$38.00

do Zadra - - - \$38.00

do Splita - - - \$38.00

do Dubrovnika - - - \$38.00

do Zadra - - - \$38.00

do Splita - - - \$38.00

do Dubrovnika - - - \$38.00

do Zadra - - - \$38.00

do Splita - - - \$38.00

do Dubrovnika - - - \$38.00

do Zadra - - - \$38.00

do Splita - - - \$38.00

do Dubrovnika - - - \$38.00

do Zadra - - - \$38.00

do Splita - - - \$38.00

do Dubrovnika - - - \$38.00

do Zadra - - - \$38.00

do Splita - - - \$38.00

do Dubrovnika - - - \$38.00

do Zadra - - - \$38.00

do Splita - - - \$38.00

do Dubrovnika - - - \$38.00

do Zadra - - - \$38.00

do Splita - - - \$38.00

do Dubrovnika - - - \$38.00

do Zadra - - - \$38.00

do Splita - - - \$38.00

do Dubrovnika - - - \$38.00

do Zadra - - - \$38.00

do Splita - - - \$38.00

do Dubrovnika - - - \$38.00

do Zadra - - - \$38.00

do Splita - - - \$38.00

do Dubrovnika - - - \$38.00

do Zadra - - - \$38.00

do Splita - - - \$38.00

do Dubrovnika - - - \$38.00

do Zadra - - - \$38.00

do Splita - - - \$38.00

do Dubrovnika - - - \$38.00

do Zadra - - - \$38.00

do Splita - - - \$38.00

do Dubrovnika - - - \$38.00

do Zadra - - - \$38.00

"GLAS NARODA"

(Slovenic Daily.)
Owned and published by
Slovenic Publishing Co.
(a corporation.)

FRANK SAKSER, President.
VICTOR VALJAVEC, Secretary.
LOUIS BENEDIK, Treasurer.

Place of Business of the corporation and
addresses of above officers: 82 Cortlandt
Street, Borough of Manhattan, New York
City, N. Y.

Ce ločilo veljka list za Ameriko in
Canad. \$3.00

pol leta. 1.50

leto za mosto New York. 4.00

pol leta za mosto New York. 2.00

Europa za vse leto. 2.50

" " pol leta. 2.50

" " leta. 1.75

"GLAS NARODA" izhaja vsak dan iz
vsemisidelj in praznikov.

"GLAS NARODA"
("Voice of the People")

izved every day, except Sundays and
Holidays.

Subscription yearly \$3.00.

Advertisements on agreement.

Dopisi brez podpisa in osobnosti se ne
dostavijo.

Daner naj se blagovoli pošiljati po
Money Order.

Pri spremembji kraja naročnikov
prosim, da se nam tudi prejmejo
bivališče naznani, da hitreje najde
naložnikov.

Dopisom in pošiljatvam naredite ta na-
dov:

"GLAS NARODA"

Cortlandt St., New York City.

Telefon 4687 Cortlandt.

Taktika mesarskega
trusta.

Mesarski trust je sklenil odločno
nastopiti proti ljudem, ki so pričeli
bojkotirati njegove izdelke in pri-
delke, kajti pri trustu si misljijo:
"Ako zamoremo tudi poskrbeti za to,
da si razbijete nosove in da tako sa-
mi sebe jezite." Ko so v Chicagu
to sklenili, so prišli v mesta, kjer
se meso bojkotuje, pošiljati izdatno
manj mesa kakor preje in poleg tega
so naročili tudi živinorejem, naj ži-
vino, ki je namenjena v klinične,
dalj časa pridrži v svoji oskrbi. Na-
dajše skrbe pri trustu tudi za to, da
pridej sedaj velike množine mesa v
refrigeratorje, kajti na ta način se
poravnava škoda, ktera je nastala radi
manjšega izvajanja mesa. Posledica
temu pa je, da morajo ognj ljudje, ka-
teri ne bojkotujejo meso, placevati
sedaj ravno tako draga, ali pa še
draže svoje vskakanje mesa, kakor
pred bojkotom.

Ze spočetka nismo mnogo pričakovali ob bojkota, kjer naj traja le
kratko dobo, dasiravno smo vedeli, da bode tudi bojkot prinesel našemu
prebivalstvu nekaj dobrega: na tisoč
in desetisoč ljudi se je med bojkotom
pričelo, da zamorejo živeti in izhajati tudi, ako vživajo manj
mesa, mesto katerga si lahko nabavi
ravno tako tečno in hranilno
hrano, kakor je meso. Mnogo med
temi ljudmi je takih, kjer bodo tudi
potem, ko bodo bojkot oficijelno že
končan, rabili manj mesa, kakor so
ga rabili pred bojkotom. To bodo
blagodajno vplivalo na njihovo
zdravje, pred vsem pa na njihove
denarice.

* * *

Član zvezinog Kongresa O. G. Foelker iz Brooklyna namernava v
kongresu vložiti predlog, vsele k-
tega naj se odpravi carina na uvoz
mesa in živine. Recimo, da bodo
njegov predlog sprejet in da postane
v resnicu zakon (kar se pa ne bodo
zgodilo): bodo li odpravi carine, ki
znaša pri funtu mesa le poldruži
cent, zamogla vplivati na cene mesa,
in bodo li imeli naši državljanji v sled-
tega kake koristi? Trust, kjer ima
na razpolago na stotine milijonov
dolarjev, bodo prav lahko kupujti vse
meso v Canadi in tudi v Mehiki, tako
da bodo potem tudi ves dovoz
iz inozemstva v njegovi kontroli. V
najboljšem slučaju bi potem trust
skrbel za to, da bi cene pri funtu
mesa pada na poldruži cent, kajti
trust bi potem ne bilo treba placevati
navedene carine.

Toda, kako bi bilo toraj mogoče
priti mesarskemu trustu do živega? Kako bi bilo mogoče poskrbeti za to,
da bi ne mogel več izkoriscati naše
ljudstvo? To se z odpravo carine ne
nikak način ne more dosegči. In ni
kakša vsepla bi ne imeli, kdo bi na-
ša sodišča trust prisili do tega, da se
razide, kajti dosedaj se še ni dalo
dokazati, da kontrolira kakih 12 me-
sarjev vso mesno trgovino v republi-
ki na ta način, da skrbe za to, da je
medsebojna konkurenca povsem ne-
mogoča.

Poznamo le jedno sredstvo, s k-
terim bi bilo mogoče omemiti vsemi-
gočnost chicanih mesarjev: ako se
prepreči izvoz mesa, oziroma, ako se
na izvoz mesa razpiše po možnosti
največja izvozna carina. Tej odred-
bi naj se še pripše zakon, ki naj
določa, da sme meso le nekaj časa
ležeti v zalogi, enkratna v refrigeraciji.

torjih. Toda do tega pri nas ne more
priti, kajti mesarji v Chicagu ka-
tacega našemu kongrusu ne bodo do-
volili...

Inkorporacijski predlog.

Vlada Zjednjenih držav, oziroma
predsednik Taft je priporal kongresu
v odobrite takozvani inkorpora-
cijski predlog, kjer se pred vsemi na-
čina na kontrolo trgov. Angleško
časopisje pozdravljajo predsednikov
predlog kot najradikalnejšo postavo-
dajo, s kero je imel zvezin kongres
opraviti tekom zadnjih petdesetih
let. Zoper drugi so pa prepričani,
da novi predlog, ako postane zakon,
ne bodo škodevali trgovom, temveč da
jim bodo celo koristili, tako, da se
zamorejo že sedaj s tem predlogom
zadoljiti. Tako trdijo namreč pri-
stasi opozicije, kjer bi najraje vsak
trust zdrobili — ne da bi povedali;
kako bi se do to dosegli. Ti ljudje
tudi trdijo, da zamorejo trgov ob-
stajati le na podlagi in v varstvu
sedanjega varnostnega tarifa, ne da
bi ked posredovali, bi li zamogel
Rockefellerjev trust, mesarski trust,
plinov trust in drugi obstati, ako bi
se carina popolnoma odpravila —
kajti trusti so mogoči tudi brez vsa-
ke carine.

Trusti so, kakor se je že večkrat
povedjalo, posledica modernega go-
spodarstva. Zdrževanje kapitala in
odstranitev vsakega tekmovanja je
potom zakonodaje nemogoče preprečiti,
oziroma je ravno tako ne-
mogoče razdržati, kakor delavske
organizacije, ktere so bile ustanovlje-
ne v svrhu onemogočenja konkuren-
ce na polju dela: "both have come to
stay."

Ker so a že razmere take, kakor
smo jih navedli v zgorajnji vrst-
bi, nam ne preostane nič drugega,
negi ravnat se po ameriškem izreku,
kteri veli, naj vsakdo skuša dobiti
od onega, kar imamo, najboljše. Ko
na Napoleon III. spoznal, da se napre-
dek delavstva ne more več preprečiti,
je v vsemi svojimi močmi skušal do-
seči vodstvo delavstva.

Ravno tako je tudi bistvo sedanje-
ga vladinega ali predsednikovega
predloga: ker vladni niso mogoče pre-
prečiti razširjanja in poslovanja tru-
gov, je trdoraj ne preostane nič dru-
gega, negi poskrbeti za to, da pridej
trusti pod njeni kontrolo. Vlada
namenava toraj to kontrolo nekako
centralizirati.

Vsekakso je vladni predlog toliko
vreden, da se bodo poskus izplačal.

Razvoj prometnih sredstev:

CESTE, PLOVBA, POSTE, ŽELEZ-
NICE, TELEGRAF IN TELEFON.

VIII.

Cestni sistem starih Rimljakov. Va-
znost Ogleja. Prva pošta. Velblod.

Plovba Rimljakov.

Cestni sistem starih Rimljakov
moremo razdeliti na pet glavnih
delov.

Prva žila je bila tista, ki je vezala
Rim z jugom Italije, toraj pred vsem
slovita Via Appia, ki je vodila leta

312 pred Kristom do Kapue. Pri
novi izkopanju so našli ujedeni bazalti
tlak in podlago, ki vzbuzi zaradi svoje
solidnosti še danes upravičeno ob-
čudovanje. Od Kapue je vodila do
danesnjega Reggia. Tam je bila pri-
pravljena pomorska zvezza s Sicilijo.
Ob obali tega otoka se je cesta na-
daljevala do Luke Lilejske in od
torej se zopet pomorska zvezza do
Kartagine. Kartago je bila zvezana
po eni strani z današnjimi Tangerjem,
odkoder je bilo možno dosegči Španijo;
poti pa je bila niso tolike. Navadna
plača je od \$1.50 do \$1.60 in \$1.75,
toraj ne ravno velika. Rojakov ne
vabim, da bi semkaj prišli dela iskat,
kajti bi si pa rad delo prebral, pa
tako labo pride.

Koncem dipesa pozdravljam vse
Slovene in Slovenske štrom Amerike.
Vam g. uredurik pa želim obilo na-
ročnikov in predplačnikov.

ska cesta na zapadni obali današnje
Italije, ki je služila kakor zvezza z
Galicijo, današnjo Francijo in Špan-
ijo.

Trečja cesta je šla preko Alp in re-
zala visoke prelaze. Vezala je Rim
preko Milana in Velikega Bernharda
z vso Franijo in po morski zvezzi
z Bulonjem in Britanijo tudi z Anglijo.

Po inicijativi cesarja Avgusta so
ustanovili Rimljani tudi prvo pošto,
in sicer je služila izprva samo držav-
nim namenom, tako da donašanje po-
ročil, kakor za prevažanje uradnikov.
Šele kasneje je bilo privatnikom do-
voljeno posluževati se priljivo pošte,
ali samo na podlagi posebnega certi-
fikata, "diploma" imenovan, ki ga

Dragi gospod uredurik:

Posebnih novic nimam poročati.

Sedaj delamo večina vsi, ker zloglas-
na kriza je odromala.

Tukajnjim slovenskim fantom na-
znamjam, da smo dne 27. januarja
postavili novo mladeničko društvo
pod imenom: Slovensko Mladeničko
Samostojno Podporno Društvo Dani-
ca. Po vseh večjih slovenskih na-
selbih imajo mladeniči svoja dru-
štva, toda pri nas v Chicago smo

še sedaj to dosegli. Društvo sprej-
jemo samo mladeniče od 16. do 45.

leta. Zato vabim vse slovenske mlade-
ničice, da vstopijo v našo sred-

Chicago, Ill.
DR.
RICHTER'S

PAIN-EXPELLER

Clovek, ki trpi bolečine, je ravno
teko brez pomoči, kakor rasbita ladi-
ja na pečinah. eč boleči na revna-
čnih bolečinah, nevralgiji, prehlje-
nju itd. poskusi vdrganje z

PAIN-EXPELLERJEM,

priznano dobro domače sredstvo. Do-

b: se v vseh lekarah po 25 in 50¢.

F. AD. RICHTER & CO.

215 Pearl St., New York.

Patente na var-
stveno znakovo
z sidrom.

Ameriški Čehi za svojo šolsko dru-
žbo.

Ameriški Čehi so se takoj oglasili
z večjimi in manjšimi prispevkvi, čim
so izvedeli, da se je pričela zbirka za
Matični milijon. Darove v prid Mati-
čni šolski zbirajo v pravljave poseta
bratov Sokolov, pohitevih iz
starosti domovine v Ameriki. Dosej
so postali že nad 3000 kron. Gau-
lijivi so dopisi, spremljajoči darove.
Preprost delavec iz New Yorka je

pisal: "Prosim, izročite priloženi
dolar Osrednji Matični Šolski, da
češkega delavca in očeta osmoro otrok.

Daner pa je bil doša tudi naši domo-
vini doba svobode!"

Fran Mravlja.

Nonanza, Yukon Ty., Canada.

Cenjeno ureduštvo:-

Tukaj je premulin po kratki in
mučni bolezni naš rojak Ivan Gol-
obic. Umrl je 7. januarja in pokopali
sloveni 500 kron milijonskemu skladu
češke Osrednje Matice Šolske. Tako
je odgovorilo to češko podjetje nem-
škim obročnim podjetjem, ki pre-
najemajo češke delave in jim kratko za-
služijo, ako svojo deco pošiljajo v
češke šole.

Hrvatje v Južni Ameriki.

V mestu Acebal v republiki Argenti-
niji ustanovili so oni nastanjeni
dalmatinčki Hrvati prvo južnoameri-
ško sokolsko družbo.

Knez Nikola predsedniku francoske
republike.

V političnem svetu se pripisuje
obišku francoskega vojnega brodov-
ja v črnogorski Bar veliko politično
važnost, ker se v njem vidi nekako
sankcijo abolicije člena 29. berolin-
ske pogodbe. Očitno je, da je francoski
brodovje obiskalo Bar na željo
ruske in italijanske diplomacije, ki
je sedaj popolnoma edina glede
naših poslov.

Za sedaj končujem svoj skromni
dopis in pozdravljam vse rojake in
rojakinje po Severni Ameriki, po-
sobno pa Vas, g. uredurik.

Jernej Bizjak.

Iz slovanskega sveta.

Kako čehi proslavljajo jubile!

Dne 31. decembra pred tridesetimi
leti ustanovili so Čehi svojo šolsko
družbo "Ustredni Matice Šolske",
ki je slavila sedaj toraj svoj trideset-
letni jubilej. Ženska podružnica te
šolske družbe v Pragi je proslavila
ta jubilej s tem, da je predala glav-
nemu blagajniku darilo za isto šolsko
družbo narabri so Čehi do 30. de-
m. 1. 671.847 kron.

Tako delajo Čehi! Vsaj približno
tako bi moral delati tudi mi za pro-
slovi delovanja naše šolske družbe sv.
Cirila in Metoda!

Slovenci v Bosni.

Slovenci v Sarajevu, ki imajo svoje
omizje, se živijo zanimajo za ožo
domovino, posebno za našo prakoriso-
no šolsko družbo sv. Cirila in Metoda.

Zadnje čase so dopolnili že par-
krate lepe zbirke, vrlo tega pa sta se
iz om

Vstavljen 16. avgusta 1908.

Inkorporirana 23. aprila 1909 v državi Penns.

s sedežem v Conemaugh, Pa.

GLAVNI UPADNIKI:

Predsednik: MIMAEK REVANŠEK, R. F. D. No. 1, Conemaugh, Pa.
Podpredsednik: GEORGE KOS, 624 Broad St., Johnstown, Pa.
Glavni tajnik: IVAN PAJK, L. Box 328, Conemaugh, Pa.
Pomočni tajnik: ANDY VIDRICH, P. O. Box 523, Conemaugh, Pa.
Blagajnik: FRANK SEGA, L. Box 238, Conemaugh, Pa.
Pomočni blagajnik: IVAN BREZOVEC, P. O. Box 8, Conemaugh, Pa.

NADZORNIKI:

JACOB KOČJAN, pred. nadz. odbora, Box 508, Conemaugh, Pa.
FRANK PERKO, nadzornik, P. O. Box 101, Conemaugh, Pa.
JOSIP DREMELJ, nadzornik, L. Box 275, Conemaugh, Pa.

PODSTNIKI:

ALOJZIJ BAVDEK, predsednik porot. odbora, Box 1, Dunlo, Pa.
MICHAEL KRIVEC, porotnik, Box 224, Primero, Colo.
IVAN GLAVIC, porotnik, P. O. Box 328, Conemaugh, Pa.

VENOVNI ZDRAVNIKI:

R. E. REALLIER, Grove St., Conemaugh, Pa.

Osajana rastva, osiroma ajišči učenci so ujedno prešeli podljevanje načrtnosti na blagajnik in nikomur drugem, vse druge dopise pa so glavnega tajnika.

N. sledi: da spasio delavcev blagajnik pri mesecnih poročilih, z upokojenjem v poročilih glavnega tajnika tako pomanjkljivost, naj se te nemudoma nameriti na urad glavnega tajnika da se v prihodnosti povrati.

Delavcev glasilo je "SLOV. KAROMA".

IZ URADA "SLOV. DELAVSKE PODPORNE ZVEZE"

Naznanih vsem cenj. kajevnim društvarom S. D. P. Z.

Conemaugh, Pa., 8. februarja.

Tužnim srečem Vam moramo danes poročiti prežalostno vest, katera je došla v glavni urad "Zvezde" dne 3. t. m. iz Primero, Colo., od ondutonega nam našega bratstva "Planinski raj", štev. 8 spadajoče k naši organizaciji, o grozni nesreči razstrelbe plina v ondutnem premogovem rovu last Colo. Fuel & Iron Co.

V imenovanem rovu moralo je pustiti veliko število naših slov. rojakov svoje mlado nedolžno življenje. Izmed teh jih je pripadlo dvanaest k naši organizaciji, oziroma zgoraj imenovanem društvu.

Kar nam je znano v teku desetih let tu živečim Slovencem, dosegla je naša še mlada organizacija nekakšni rekord med vsemi slov. Jednotami, kajti še niti eni se ni primerilo, kar v en mah izgubiti iz svoje srede toliko število svojih bratov. Zares hudi udarec naši se tako mladi organizaciji doprinesel tam je sovašni kapitalizem. Kaj mislite bratje, kdo bo kriv groznej razstrelbe, katera se je pripetila dne 31. jan. — Gotovo zopet delavec, kdo drugi, ko je v resnici nedolžen kot dete, ko je šele rojen. Koliko naših trpinov jih moralno umrili pod razvalinami, in to vse za večni kapitalizem. Kaj mislite da jih bode kapitalistična družba res kaj pogrešala? Ne, in zopet ne, pogrešali pa jih bodo mi, ker so bili naši bojevniki za delavsko pravo. Revnega delaveca puste bogate družbe v enakih sluhajih brez vsake najmanjše pozornosti, ako jih pa doseže nesreča, si družba hitro kupi za par centov drugih delavskih moči, ter jih potisne zopet v nesrečni prepad, da ji kujejo z krvavimi žulji zopetne in zopetne tisočake.

Potrege sreca morajo ostali, kateri so že pri življenu, gledati svoje druge, mile sobrate razkosane, kateri so se poslovili od njih zjutraj še krepki in zdravi, sedaj pa jih ni več spoznati. A vse nič ne pomaga, umrjeti so morali pod hribom skalovja, svoje drage pa prepustiti društvom ter milostnemu rojakom.

Dvanaest, aka ne trinajst izmed teh nesrečnikov pripadalo je k naši "Slov. Delavski Podporne Zvezzi", katerih vsak je bil zavarovan za \$500.

V resnici hudi udarec za našo še mlado organizacijo, a prebolela ga boste vsekako. Sloga, katera vrete med nami, nam jamči toliko večje načrtovanje za organizacijo ter nje obstanek. Blagajna "Zvezde" stoji na dobrini podlagi ter se nje ne vstrasi omjenjene svote.

Vse, kar boste mogli, boste storil glavni odbor "Zvezde", v prid organizaciji brez posebno velikih asesmentov. Asesment se boste povisil le na \$1.50 mesto \$1.00, kajkoročje bi dosedaj redno. Tako se boste nabralo v par mesecih dovolj denarja za izplačilo pokojnini nesrečnim vдовom in sorodnikom. Prepricani smo tudi, da nam bodo še krajevna društva v tem oziru na roke, ter delovala na to, da se število članov pri društvenih kolikor mogoče poveča, da s tem dajo Zvezzi zopetno novih moči. Tako prvi teden je pristopilo precejšnjih števil novih članov, ki so s tem pokazali, da se ne vstrasijo enakih slučajev, pač pa, da hočejo ostati zvesti svojim sobratom.

Tudi par novih društev se je oglasilo za pristop v našo organizacijo, kar je zopet jasni dokaz, da jim je delavska organizacija dovolj priljubljena, ter da hočejo pomagati v enakih slučajih.

Torej brez vsakega najmanjšega strahu ponovno zatrimo onim organizatorjem kateri nameravajo priklopiti nova društva k naši "Delavski Zvezzi", da to storijo brez vseh skrb, kajti kakor že povedan, blagajna, oziroma organizacija nima nikakoršnega strahu izplačati smrtnine nesrečnim našim delavskim sobratom. Vsekako si lahko rojaki tolmačijo mogoče dragače, češ, saj jih je še malo, kako po boju plačeli? Mi vam pa zadržimo, da stoji "Delavska Zvezda" na boljši podlagi, kakor si mogoče kateri predstavlja, kajti doneski, kateri redno mesečno prihajajo v blagajno in tudi vlagajo na varne banke. Uradnik "Zvezde" pa stanuje le \$5.00 mesečno. Vse drugo, kar blagajna izplača, je bolnišča podpora.

Na redni seji glavnega odbora dne 7. t. m. sklenilo se je, da se zadeva nemudoma naznani v našem glasili vsem krajevnim društvom, ter organizacijam, niti društvom, ki nameravajo pristopiti k naši Zvezzi, da si ne bodo vložili vredne napačne tolmačila.

Hiljade priporočamo ponovno našim cenjenim odbornikom društva, kateri tudi vsem rojakom, da glejajo na to, da se pridobi kolikor mogoče veliko število novih članov, kajti s tem bomo pokazali, da nam poguma za naše redne sobrate nikdo ne vzame.

Najprej im prizadetim vдовam, kakor tudi društvu "Planinski raj", naše globoko sozalje.

S bratskim pozdravom

ODBOR "SLOV. DELAVSKE PODPORNE ZVEZE"
V Conemaugh, Pa., dne 7. februarja, 1910

Zdravju

najprimernejša pijača je

LEISY PIVO

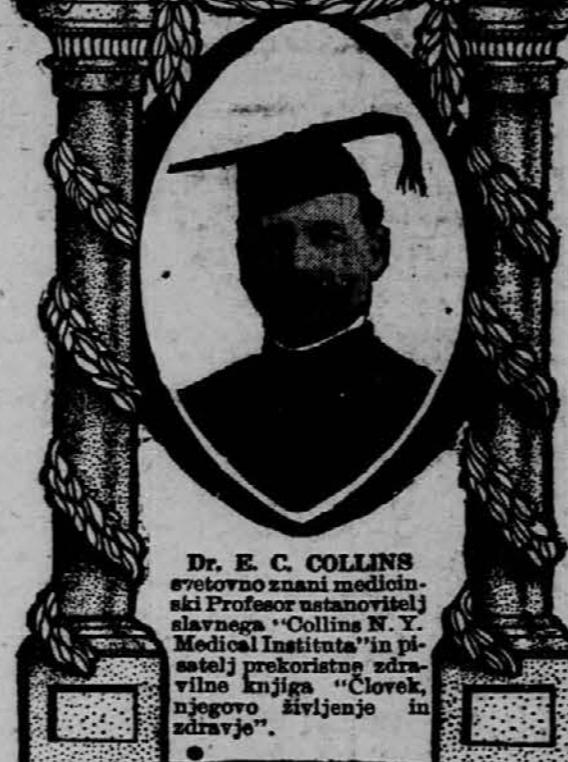
kterje varjeno iz najboljšega importiranega češkega hmelja. Radi tega naj nikdo ne zamudi poskusiti ga v svojo lastno korist, kakor tudi v korist svoje družine, svojih prijateljev in drugih.

Leisy pivo je najbolj piljubljeno ter se dobri v vseh delovih gostilnih. Vse podrobnosti vzdete pri Geo. Travaski & Co. 618 St. Olaf Ave. N.E. kateri Vam drage volje vse pojasni.

THE ISAAC LEISY BREWING COMPANY.
CLEVELAND, O.

COLLIN'S NEW YORK MEDICAL INSTITUTE

Ustanovljen 1897.

Dr. E. C. COLLINS
svetovno znani medicinski profesor in znanovnik
slavnega "Collins N. Y. Medical Institute" in pred
prekratki zdravilni knjige "Človek, njegovo življenje in
zdravje".

Uradne ure—Vsaki dan od 10-5 pop. Ob nedelj. in
prazni. od 10 do 1. V torek in petek od 7-8 zvečer.

V padisahovej senči.

Spisal Karl May; za G. N. priredil B. P. L.

SESTA IN ZADNJA KNJIGA.

ŽUT.

(Nadaljevanje.)

"Ne iazi!" mi zadoni osorno nasproti.

"Resnica je. Mi smo Žutovi sovražniki in te hočemo — —"

Naprav ne morem. Dva kljica zadonita, eden iz ust enega hlapacev in eden iz Žutov.

Poklekal sem pred luknjo in svetim z svetilko v njo. Gostilničar čopi zraver mene, hlapci pa pripognjeni za nama, da bi tudi kaj videli. Medtem so se omenjena ozka in visoka vrata odprla in Žut je vstopil. Hlapac ga je videl. Oba sta zakričala.

Obrnem se k hlapcu in ga vprašam:

"Kaj pa je?"

Zuta namreč ne morem videti.

"Tam, tam je — tam je!" odgovori vprašani in pokaže na Perzijca.

Hiro poskocim in pogledam čez vrata.

"Nan!" zakličem, ko ga spoznam.

Hudočeče le je v največji meri prestrašen, da nas tukaj vidi, in stoji kakor otrpel. V roki drži nekaj dletu podobnega. Moj klie ga zopet vzdrami.

"O Hassan, o Hossein!" zakliče in vrže dleto proti moji glavi. "Ne boste me dobili, vi psi!"

Bliskovito hitro zoram počemiti za duri, da me ne zadene. Ko se zopet dvignem, ga vidim, ko izgine v rovu. Pobegniti hoče po onem potu, po katerem sem mi notri prišel. Misli si, da mora biti kak čoln, ker smo mi takaj. Prišel je skozi rov od zgornja, a se po istem potu ne sime vrnil, ker so prišli medtem ljudi gor, od katerih se je na kak način odstranil. Videti bi ga moralni in vhod v rov bi bil izdan.

"Pobegne nam! Za njim!" zakličem, pustim svetilko in skočim proti rovu.

"Vzemi svetilko seboj!" kriči Kolami za me.

Ta nasvet seveda ne ubogam, ker sem svetilko našlač pustil. Videl sem, da ima Žut še vedno pistole za pasom. Svetilka v moji roki bi mu nudiла gotov strel. Samo obstal naj bi in nameril orožje name, pa bi me moral zadeti. Radi tega mu sledim v tem.

To seveda ni tako lahko. Roke iztegnem, da se dotikam z njimi stranski sten in hitim kakor hitro mogoče naprej. Od časa do časa nekoliko postem, da bi čul njegove korake. Vendar ne morem nič slišati, ker gre Kolami s svojima hlapcem za menoj, in šum, katerega dela, Žutove korake zadusi.

Tudi drugače je zasledovanje nevarno, dasiravno nimam svetilke. Ni treba, da bi me videl. Samo postal naj bi in potegnil pistolo. Šum mojih korakov zadostuje. Jaz bi na njegovem mestu prav gotovo tako storil. Dve nabasani dvojni pistoli, toraj štiri kroglice in zraven tega še nož mora zadostovati, da bi nas storil neškodljivim. Vendar računam na njegov strah in na to, da si misli, da tudi potem ne more uititi, če se mu tudi posreči enega ali dva od nas usmrtil.

"Vzemi svetilko seboj!" kriči Kolami za me.

Ta nasvet seveda ne ubogam, ker sem svetilko našlač pustil. Videl sem, da ima Žut še vedno pistole za pasom. Svetilka v moji roki bi mu nudiла gotov strel. Samo obstal naj bi in nameril orožje name, pa bi me moral zadeti. Radi tega mu sledim v tem.

Sedaj je prišel najnevarnejši trenutek. Če obstane na drugi strani in me počake, predno pridem na trdno tla, se izgubljen. Da bi mu to preprečil, oddam stope na sredi brvi, se ostale tri strele. Zopetni smeh me pouči, da ga nisem zadel. Po zvoku pa se preprečam, da ne stoji pred prepadom, ampak da hiti naprej.

Seveda mu sledim. Ko pride na drugo stran, pogledam nazaj. Svetilke vidim. Kolam ni daleč za menoj. Naprej drvim. Težko sopem, tako sem razburjen; večkrat mi na opazkih deskah izpodrsne. Zopet poči strel, kateremu odgovorim z drugim, se napolnjenim revolverjem. V skrbih, da bi budodelec vendar obstal in me konečno zadel, oddam zaporedoma vse šest strelov drugega revolverja. Potem primem za nož — ne, za prazen pas. Ali mi je nož odpadel, ko sem potegnil revolver, ali pa ko sem klečal pred ječo, ne morem sedaj vedeti.

Tako mi je, kakor bi trajala gonja že celo uro. Sedaj se pred menoj zrunci: — prišel sem do vhoda rova.

Ker se mi oči privadiče temi, zamorem vsaj obrise predmetov razločiti. Vstavim se.

Pred menoj je čoln. Ravnakar ga je Žut odvezal in skočil v njega. Sliši, da sem blizu, in mi zakliče:

"Pes, zdravstveni! Samo ti si vedel za to luknjo in nikdo drugi. Nikdo je ne bode našel in vas tukaj iskal. Požrite se od lakote!"

V prvem trenutku sem tako presenečen, da niti ne mislim na to, da bi se v najslabšem slučaju lahko rešil z plavjanjem; verjamam njegovim bedsedam. Čoin toraj ne sme proč. Zaženem se in skočim v njega.

Zut stoji v njem pokonci, neslonjen z obema rokama na skalnatno steno, da bi na ta način čoln odrival. Vesel sedaj še ne more rabiti. Ko skočim v čoln, se jako zaziblji. Izgubim ravnoletje in padem, on pa name.

"Ali si tukaj?" mi zasije v obraz. "Dobrodružil! Moj si!"

ROJAKI!!!

POSLUŠAJTE KAJ VAM SLAVNI PROFESOR
THE COLLINS NEW YORK MEDICAL
INSTITUTE SVETUJE.

PATITE NA SVOJE ZDRAVJE IN ZDRAVJE SVOJCEV.

Samo ako ste zdravi in čvrsti, zamorete biti srečni in zadovoljni, svoje vsakde delo opravljati in svojo predvsi. Navečje bogastvo in sreča človeka. Radi tega se pa tudi ravno v tem času, raznovrstni zdravilni mazači po časopisi hvatijo in bolnikom nizvredna zdravila dava po nizki ceni ponujajo, katera vam pa več skodnijejo kod koristnega. Manjša temperatura je največji sovražnik zdravja. Iz najmanjšega prehlađenja nastanejo čestotkrat tako težke bolezni "nevarne posledice". Ravno tako pa tudi lahko težke in nevarne posledice nakopljejo ako so takim zdravilnim mazačem poverite, kateri vse bolzne nemorejo spoznati, se manjje pa ozdraviti. Radi tega pasite komu da naprave svoje zdravje. Ne isčite ponoti pri onih zdravilnih katerih nobeden ne posna, in kateri Vas nemorejo ozdr